

**ETHNOANTROПОЛОШКИ  
ПРОБЛЕМИ**

**ISSUES IN ETHNOLOGY AND  
ANTHROPOLOGY**

**PROBLEMES D'ETHNOLOGIE ET  
D'ANTHROPOLOGIE**

---

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЕТНОЛОГИЈУ И АНТРОПОЛОГИЈУ  
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ



University of Belgrade – Faculty of Philosophy  
Journal of the Department of Ethnology and  
Anthropology

# ISSUES IN ETHNOLOGY AND ANTHROPOLOGY

**Vol. 19 Is. 4 (n. s.)  
2024**

ISSN 0353-1589 (Printed edition)

ISSN 2334-8801 (Online edition)

Accepted for publication by Editorial Board of IEA  
on Decembar 10<sup>th</sup> 2024

**Address:**

Filozofski fakultet, Čika Ljubina 18–20  
11 000 Beograd  
011/3206-277

[eap@f.bg.ac.rs](mailto:eap@f.bg.ac.rs)  
[info@eap-iea.org](mailto:info@eap-iea.org)

[www.eap-iea.org](http://www.eap-iea.org)

University of Belgrade – Faculty of Philosophy  
Journal of the Department of Ethnology and Anthropology

Dosije studio, Belgrade

## ISSUES IN ETHNOLOGY AND ANTHROPOLOGY

### Editor in Chief

**Prof. Dragana Antonijević PhD**

University of Belgrade, Faculty of Philosophy,  
Department of Ethnology and Anthropology

### Deputy Editor in Chief

**Prof. Ivan Kovačević PhD**

University of Belgrade, Faculty of Philosophy,  
Department of Ethnology and Anthropology

### Secretary

**Mladen Stajić PhD**

### Editorial Board:

**Prof. Marijana Belaj PhD**, University of Zagreb, Faculty of Philosophy, Croatia; **Prof. Michal Buchowski PhD**, University Adam Mickiewicz, Poznan, Poland; **Prof. Luís Roberto Cardoso de Oliveira PhD**, Universidade de Brasília, Brasil; **Prof. Ljubodrag Dimić PhD**, University of Belgrade, Faculty of Philosophy; **Prof. Virginia R. Dominguez PhD**, University of Illinois at Urbana-Champaign, USA; **Prof. Thomas Hylland Eriksen PhD**, University of Oslo, Norway; **Prof. Gordana Gorunović PhD**, University of Belgrade, Faculty of Philosophy; **Prof. Robert Hayden PhD**, University of Pittsburg, USA; **Vlado Kotnik PhD**, University of Primorska, Faculty of Humanities, Slovenia; **Prof. Senka Kovač PhD**, University of Belgrade, Faculty of Philosophy; **Prof. Slobodan Naumović PhD**, University of Belgrade, Faculty of Philosophy; **Mladena Prelić PhD**, Institute of Ethnography SASA, Belgrade; **Prof. Ljupčo Risteski PhD**, Institute of Ethnology and Anthropology, University Sts. Cyril and Methodius, FRY Macedonia; **Prof. Klaus Roth PhD**, University of Munich, Institute for German and Comparative Ethnology, Germany.

## **Chair of the Advisory Board**

**Prof. Aleksandar Palavestra PhD**, University of Belgrade  
– Faculty of Philosophy, Department of Archaeology

## **Advisory Board:**

**Prof. Milena Dragičević-Šešić PhD**, University of Belgrade, Faculty of Dramatic Arts; **Prof. Dejan Dimitrijević PhD**, University of Nice-Sophia Antipolis, France; **Miroslava Lukić-Krstanović PhD**, Institute of Ethnography SASA, Belgrade; **Prof. Miodrag Jovanović PhD**, University of Belgrade, Faculty of Law; **Prof. Ioannis Manos PhD**, University of Western Macedonia, Department of Balkan Studies, Greece; **Prof. Mateja Sedmak PhD**, University of Primorska – Scientific and Research Centre Koper, Slovenia.

**Translation to English: Nataša Sunarić-Đorđević**

**Translation to French: Prof. Tamara Valčić Bulić**

The Journal *Issues in Ethnology and Anthropology* is indexed in:

WOS: ESCI – Web of Science Core Collection –  
Emerging Sources Citation Index

ERIH PLUS – European Reference Index for the Humanities

DOAJ – Directory of Open Access Journals

EBSCO – Central and East European Academic Source

WorldCat OCLC - Online Computer Library Center

CEEOL - Central and Eastern European Online Library

**Technical support:** Dosije studio

**Proof reading:** doc. Ana Banić Grubišić

**Logo:** Studio Kdodesign

**Journal is published four times a year**

Journal is co-funded by Ministry of Education and Science  
Journal is freely distributed to institutions of science and culture,  
public libraries, and researches in Serbia and abroad.

Journal is free to download from the website

**[www.eap-iea.org](http://www.eap-iea.org)**

Editorial Policies available at

<http://www.eap-iea.org/index.php/eap/about/editorialPolicies#focusAndScope>



Универзитет у Београду – Филозофски факултет  
Одељење за етнологију и антропологију

# ЕТНОАНТРОПОЛОШКИ ПРОБЛЕМИ

год. 19 св. 4 (н. с.)  
2024

ISSN 0353-1589 (Штампано издање)

ISSN 2334-8801 (Онлајн издање)

Примљено за објављивање на Издавачком савету  
10.12.2024. године

## Адреса редакције:

Филозофски факултет, Чика Љубина 18–20  
11 000 Београд  
011/3206-277

[cap@f.bg.ac.rs](mailto:cap@f.bg.ac.rs)  
[info@cap-iea.org](mailto:info@cap-iea.org)

[www.cap-iea.org](http://www.cap-iea.org)

Универзитет у Београду – Филозофски факултет  
Одељење за етнологију и антропологију

Досије студио, Београд

## ЕТНОАНТРОПОЛОШКИ ПРОБЛЕМИ

**Главни и одговорни уредник**  
**проф. др Драгана Антонијевић**

Филозофски факултет Универзитета у Београду,  
Одељење за етнологију и антропологију

**Заменик главног и одговорног уредника:**  
**проф. др Иван Ковачевић**

Филозофски факултет Универзитета у Београду,  
Одељење за етнологију и антропологију

**Секретар редакције:**  
**Доц. др Младен Стајић**

**Редакција:**

**Проф. др Маријана Белај**, Филозофски факултет, Свеучилиште у Загребу, Одсек за етнологију и културну антропологију, Хрватска; **Проф. др Михал Буховски**, Универзитет Адам Мицкијевич, Познан, Пољска; **Проф. др Гордана Горуновић**, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, Одељење за етнологију и антропологију; **Проф. др Љубодраг Димић**, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, Одељење за историју; **Проф. др Вирџинија Р. Домингез**, Универзитет у Илиноису, Урбана-Шампањ, Одељење за антропологију, САД; **Проф. др Томас Хиланд Ериксен**, Универзитет у Ослу, Одељење за социјалну антропологију, Норвешка; **Проф. др Луис Роберто Кардозо де Оливеира**, Универзитет у Бразилији, Одељење за антропологију, Бразил; **др Владо Котник**, Универзитет Приморска, Факултет хуманистичких студија, Одсек за медије, Копар, Словенија; **Проф. др Сенка Ковач**, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, Одељење за етнологију и антропологију; **Проф. др Слободан Наумовић**, Филозофски факултет, Универзитет у Београду, Одељење за етнологију и антропологију; **др Младена Прелић**, Етнографски институт САНУ, Београд; **Проф. др Љупчо Ристески**, Универзитет св. Кирила и Методија, Скопље, Институт за етнологију и антропологију, Македонија; **Проф. др Клаус Рот**, Универзитет у Минхену, Институт за немачку и компаративну етнологију, Немачка; **Проф. др Роберт Хајден**, Универзитет у Питсбургу, Одељење за антропологију, САД.



**Председник Издавачког савета:**

**проф. др Александар Палавестра**, Филозофски факултет  
Универзитета у Београду, Одељење за археологију

Издавачки савет:

**Проф. др Милена Драгићевић-Шешић**, Факултет драмских уметности  
Универзитета у Београду; **проф. др Дејан Димитријевић**, Универзитет  
у Ници – Софиа Антиполис, Француска; **проф. др Миодраг Јовановић**,  
Правни факултет Универзитета у Београду; **др Мирослава Лукић-  
Крстановић**, Етнографски институт САНУ, Београд; **проф. др Јоанис  
Манос**, Универзитет Западне Македоније, Флорина, Одељење за Балканске  
студије, Грчка; **проф. др Матеја Седмак**, Универзитет Приморја, Научно-  
истраживачки центар, Копар, Словенија.

**Превод на енглески: Наташа Сунарић-Ђорђевић**  
**Превод на француски: проф. Тамара Валчић Булић**

Часопис *Етноантрополошки проблеми* је индексиран у:

WOS: ESCI – Web of Science Core Collection –  
Emerging Sources Citation Index

ERIH PLUS – European Reference Index for the Humanities

EBSCO – Central and East European Academic Source;

DOAJ – Directory of Open Access Journals;

WorldCat OCLC - Online Computer Library Center

CEEOL - Central and Eastern European Online Library

**Компјутерска обрада:** Досије студио

**Лектура и коректура:** доц. Ана Банић Грубишић

**Лого:** Studio Kdodesign

**Тираж:** 300 примерака

**Часопис излази четири пута годишње**

Часопис се суфинансира средствима Министарства образовања и науке

Часопис се непрофитно дистрибуира научним и другим библиотекама,  
установама културе и научним истраживачима у земљи и иностранству

Часопис се бесплатно може преузети на

**[www.eap-ia.org](http://www.eap-ia.org)**

Политика часописа доступна на

<http://www.eap-ia.org/index.php/eap/about/editorialPolicies#focusAndScope>



## Садржај / Contents / Contenu

### Научни чланци / Articles

1043–1062 **Миша Ђурковић**

**Conflicting Readings of the Brutality of Late  
Communism – The Case of the *Slovo Patsana* Series**

*Конфликтна читања бруталности касног комунизма  
– Случај серије Реч дечака*

*Lectures opposées de la brutalité du communisme tardif –  
le cas de la série Slovo patsana*

1063–1112 **Слободан Наумовић**

**„Резонанца” унутар и између генерација  
у доба „друштвеног убрзања”:  
трагања за „добрим животом” у  
ТВ серији „Јутро ће променити све”**

*“Resonance” Within and Between Generations  
in the Era of “Social Acceleration”:  
In Search For a “Good Life” in the  
TV Series Morning Changes Everything*

*La « résonance » à l’intérieur et entre les générations  
à l’époque de « l’accélération sociale »:  
Recherche de la « bonne vie » dans la série télé Le matin  
change tout*

1113– 1144 **Ивана Раловић**

**Биће скоро пропаст света: од књижевности до  
историје приватног живота**

*“It rains in my village”:  
From Literature to the History of Private Life*

*« Il pleut dans mon village »:  
de la littérature à l’histoire de la vie privée*

**1145–1169    Бојан Жикић****Губљење времена као културна пракса  
у савременој Србији***Wasting Time as a Cultural Practice in Contemporary Serbia**Perte de temps comme pratique culturelle  
dans la Serbie contemporaine***1171– 1188    Ana Banić Grubišić, Ljubica Milosavljević,  
Marija Ajduk****„Duhovita“ oštrica ejdžizma – predstave o starima  
u domaćem humoru***“Funny” Edge of Ageism – Representations of Old People  
in Domestic Humour**L’„humour“ mordant de l’âgisme – représentations des  
personnes âgées dans l’humour local***1189–1213    Davor Petrović****Od nacionalne do internacionalne pesme:  
sevdalinka u tranziciji***From National to International Song: Sevdalinka in Transition**D’une chanson nationale à une chanson internationale:  
sevdalinka dans la transition***1215– 1236    Zorana Guja Dražeta****„Mimovi su gusle XXI veka“:  
analiza mimova o guslama, guslarima i  
guslarskim praksama na internetu***“Memes as the Gusle of the 21st Century”:  
An Analysis of Memes About Gusle, Gusle Players  
and Gusle Practices on the Internet**« Les mèmes sont les gusle du XXI<sup>e</sup> siècle »:  
analyse des mèmes sur les gusle, les joueurs de gusle  
et les pratiques de gusle sur internet*

**1237– 1264 Bogdan Vukomanović****Vampiri, narcisi i psihopate:  
psihopolitika stigme u knjigama samopomoći**

*Vampires, Narcissists, and Psychopaths:  
The Psychopolitics of Stigma in Self-Help Books*

*Vampires, narcisses et psychopates:  
psychopolitique de stigmatisation dans  
les livres de développement personnel*

**1265–1284 Милена Јокановић, Иван Ђорђевић,  
Марија Ђорђевић****Наслеђе еманципације:  
сакупљање (невидљиве) свакодневице**

*The Heritage of Emancipation:  
Collecting the (Invisible) Everyday*

*L'héritage de l'émancipation: collecter le quotidien (invisible)*

**Друге друштвене и хуманистичке науке /  
Other social sciences and humanities /  
D'autres sciences humaines et sociales****1287– 1308 Ivana Spasić****Sociologija i književnost:  
beleške o jednoj ambivalentnoj srodnosti**

*Sociology and Literature: Notes on an Ambivalent Affinity*

*Sociologie et littérature: notes sur une parenté ambivalente*

**1309–1342 Azra A. Mušović****Psihologija manipulacije: Karmila Šeridana Le Fanua kao arhetipski koncept odnosa predator – žrtva u kulturi savremenog doba**

*The Psychology of Manipulation: Sheridan Le Fanu's Carmilla as the Archetypal Concept of the Predator – Victim Relationship in Contemporary Culture*

*Psychologie de la manipulation: Carmilla de Sheridan Le Fanu comme concept archétypique du rapport prédateur–victime dans la culture de l'époque contemporaine*

**1343–1371 Драгомир Бонцић, Борис Томанић****Просветна и/или национална мисија?  
Високо школство у Скопљу 1920–1944**

*Educational and/or National Mission?  
Higher Education in Skopje 1920–1944*

*Mission éducatrice et/ou nationale ?  
L'enseignement supérieur à Skopje 1920–1944*

**Прикази / Reviews / Comtes rendus****1373–1375 Лада Стевановић**

*Између Хермеса и Христа: Средњи пут Корнелија Агрине  
Ноел Путник, Службени гласник, Београд, 2019, 423 стр.*

**1376–1378 Jelisaveta Fotić**

*Health and Medical Anthropology  
Review of Mille Kjærgaard Thorsen, *Living with Diabetes and Uncertainty in Cairo: Sweetness Under Pressure*. Abingdon: Routledge, 2023, 187 p.*

---

## **Hronika / Currents / Actualité**

**1379–1380** **Богдан Дражета**

Хроника поводом Антрополошке агоре

**1381–1385** **Vesna Vučinić Nešković**

The World Anthropological Union (WAU) Congress 2024 “Reimagining Anthropological Knowledge: Perspectives, Practices, and Power”, Johannesburg, South Africa, November 11-15, 2024.

**1386–1387** **Vesna Vučinić Nešković**

International Academic Forum on “Evolution of the International Order and Global/Regional Governance,” organized by Tongji University and University of Belgrade (November 21, 2024, Belgrade)

**1389–1412** **Spisak recenzenata za 2024 godinu**  
**List of Peer Reviewers for the Year 2024**